

Mahove teh vrst lahko najdemo skoraj povsod po svetu. Kar pa imamo v mislih, ko pomislimo na uporabo tega mahu za substrat pri vzgoji orhidej, so pa vrste ki oblikujejo dolgo vlaknata stebila, ki so kot takšna nepoškodovana, posušena in le deloma razpadla. Tako skoraj vsi komercialno razpoložljivi viri ponujajo takšen mah, ki zadostuje pravi kvaliteti za sajenje orhidej, mah, ki prihaja iz Nove Zelandije.

To je zelo drag material za sajenje, ampak zelo dobre lastnosti, ki jih ta material ima, v veliki meri odtehtajo visoko ceno. Pri tem želim poudariti, da je to mah in ne šota iz teh vrst mahu. Šota iz Sphagnuma ima drugačne lastnosti kot sam Sphagnum mah, čeprav se pa tudi ta vedno več uporablja.

Najpomembnejši lastnosti, ki jih ta mah prinaša s seboj, sta izredna sposobnost zadrževanja mokrote in njegove naravne sposobnosti, ki preprečujejo in zadržujejo rast plesni in gnilobe.

Ti mahovi imajo sposobnost da zadržijo neverjetne količine vode in bi kot takšni na prvi pogled bili popolnoma neprimerni za vzgojo orhidej. Ampak ravno ta sposobnost da preprečuje in zadržuje rast plesni in gnilobe kljub mokroti omogoča, da kljub veliki vlažnosti to orhidejam ne škoduje. Se pravi, kljub temu da ta substrat daje občutek kot da orhideje dobesedno rastejo v močvirnatih tleh, je ta substrat odličen v kolikor so temperaturne razmere, še posebej pa tudi svetloba, prilagojene. Ravno ta lastnost, da zadržuje takšne količine vode, je lastnost ki je izredno dobrodošla, kadar so pogoji za rast orhidej takšni, da so temperature izredno visoke. Kadar substrat zadržuje v področju korenin toliko vode, to dejstvo skoraj uniči škodljiv vpliv visokih temperatur, ko lahko orhideje (še posebej tiste, ki nimajo pseudobulb) občutijo primanjkovanje vode in so v sled tega izpostavljene stresu, ki škodljivo vpliva na njihovo rast.

Ne glede na to, kakšne pogoje vzgoje lahko vzpostavimo, kljub trudu v rastlinjaku da povečujemo zračno vlažnost, tokom najbolj vročih dni, imajo orhideje težavo v preskrbi z vodo. Še posebej pri orhidejah z večjo listno maso, korenine enostavno ne uspejo pri visokih temperaturah, oskrbovati listje z dovolj vode. Takšno primanjkovanje vode tako škodljivo vpliva na metabolizem rastline, to je da upočasni njeno rast. Kadar pa je substrat okrog korenin tako napojen z vodo, kot pri tem mahu, pa je ta stres pomanjkanja vode minimalen in rastline bolje rastejo.

Sphagnum mah, ki je uporaben za sajenje orhidej, je največkrat dosegljiv v stisnjeni in posušeni obliki. Takšnega je potrebno najprej dobro namočiti, pri čemer pa je priporočljivo uporabljati rokavice, saj lahko prašne substance v takšnem mahu povzročajo draženje. Po tem, ko smo namočili mah v vedru vode, višek vode dobro iztisnemo iz njega. Način sajenja v mah je takšen, da orhidejo manj trdno posadimo v njega, vendar dovolj trdno, da se rastlina ne pomika prosto sem in tja v njem.

Zaradi možnosti prečnega pomikanja vode v substratu iz Sphagnum mahu, je gnojenje z gnojili ki postopoma sproščajo hranila smiselno. Pri tem načinu in pri običajnih načinih gnojenja, pa je potrebno upoštevati ritem rasti orhideje, ki jo gnojimo. V tem substratu se namreč hranila močno kopičijo in tudi močnejša izpiranja (to je zalivanje z večjo količino vode) niso popolnoma uspešna. Tako je potrebno biti še posebej previden s količinami gnojila, ki ga uporabljamo, saj do zažiga korenin hitro pride.

Prav tako je potrebno biti zelo previden pri zalivanju orhidej tokom zime, saj takšen substrat ostaja dolgo moker in lahko tako ovira mirovanje orhidej (pri tistih ki imajo takšno mirovanje tokom zime). Zima je obdobje nižjih temperatur in manjše intenzitete in časa svetlobe, ki jo imajo rastline na razpolago. Tako je tudi upočasnjena potrošnja vode. Iz tega razloga je smiselno zalivanje orhidej uskladiti z vremensko napovedjo, ko je predvideno vsaj nekaj več zaporednih sončnih dni, da se vsaj največja mokrota čimprej posuši/oziroma voda potroši.

Zaradi svoje zgradbe je Sphagnum mah zelo odporen na razpadanje. Izgleda tako, kot da se tokom časa z njim sploh nič ne dogaja. Kljub temu pa izkušnje kažejo, da se ta substrat prav tako spreminja in pri tem spreminja svojo kemično strukturo. Na to še posebej kažejo spremembe zdravja orhidej, ki več let ostanejo posajene v takšen mah, saj se njihovo zdravje postopoma slabša, dlje kot ostanejo v tem substratu. Prav tako se v primeru, da rastline gojimo v bolj temnih in vlažnih pogojih (kot na primer orhideje Phalaenopsis), prične Sphagnum mah barvati v modro vijolično barvo sloja alg, ki je vsa nekako sluzasta. Takšen pojav je potem potrebno ali kemično kontrolirati, ali pa orhideje presaditi v svež substrat.